

sig om retten til uddannelse. Det gælder slet ikke, når det drejer sig om at benytte en fri ungdomsuddannelse. Der gælder ingen frihed, der gælder systemet, fordi systemet, nemlig det, som kan være arbejdsmarkedets parter eller Folketinget eller Finansministeriet, er det, der skal bestemme, hvilken type uddannelserne skal være.

Så det, vi ser i dag, er en bekræftelse af, at Venstre har sagt farvel til folkeoplysningstænkningen og hundrede procent ja til handelshøjskole-tænkningen, et nej til Frihedsdanmark, men et ja til Systemdanmark. Kan det da ikke få Venstre til at reagere?

#### **Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):**

Man kan jo ikke lade være at spørge sig selv, om vi overhovedet har en regering. Har vi det? Til Venstre og De Konservative: Er der en regering til stede, har vi sådan en i Danmark overhovedet?

Normalt er det vel sådan, at regeringen netop går ind og diskuterer og fremlægger visioner. Det gør denne her regering ikke, og derfor kan man jo undre sig over, om det, der i virkeligheden er problemet, er fravær af debat og fravær af regering.

Det er nogle meget principielle forslag, vi diskuterer her i dag. Det er meget principielt og var det også engang for Venstre, som jo i virkeligheden har stået fadder til folkeoplysningen. Man gør op med ideen om livslang læring i det her forslag. Man indfører massiv brugerbetaling. Man lukker tre fjerdedele af daghøjskolerne. Man lukker størstedelen af folkeuniversiteterne, og man lukker hele den fri ungdomsuddannelse.

Venstre skabte folkeoplysningen. I dag kan Venstre tydeligvis kun med kompetencer og kasser og systemer, eller hvad? Hvad er Venstres vision? Hvad er det, Venstre gerne vil sætte i stedet for de her ganske udmærkede ting? For der må da være en vision. Eller er problemet, at vi ikke har en regering?

Kl. 11.35

#### **Marianne Jelved (RV):**

Jeg tror, at de fleste, for ikke at sige alle – jeg tror faktisk, at alle folketingsmedlemmer kender Hal Kochs bog »Hvad er Demokrati?«, som kom i 1945. Deri gør Hal Koch jo meget ud af at beskrive demokratiet som ikke bare et spørgsmål om at have et flertal, men også som en måde at være sammen på, at løse konflikter, skabe enighed og

kompromisser. Han har et meget fint eksempel med en kommunalbestyrelse, der har et fast flertal. Og jeg tror, at det er dér, han kalder det et flertalsdiktatur, såfremt det flertal ikke i sin måde at agere på og bruge sit flertal på tager hensyn til mindretallet og involverer mindretallets argumentation. Kort sagt: Argumentation tæller i et demokrati, som Hal Koch har beskrevet det.

Det gør det ikke mere, kan jeg høre. Der er ingen argumentation. Der er en kold og gold stemmeafgivning. Man behøver ikke argumenter.

Hvad er perspektivet ved denne lovgivning? Hvad er visionen for Venstre og De Konservative og Dansk Folkeparti med denne lovgivning? Hvad er ideen med denne lovgivning? Det kan vi ikke få svar på.

Så vil jeg sige til alle danske vælgere: Der kommer en tid efter denne. Og den kommer allerede til efteråret med finansloven for 2003. Der er der også dekretet skattestop. Der vil vi også blive udsat for store overraskelser i form af besparelser på områder, som vi måske i dag ikke kender. Men alle, der er optaget af folkeoplysningssagen, skal ikke tro, at denne sag er færdig med vedtagelsen af dette forslag. Der er en kamp at kæmpe; der er et pres at lægge, også når vi skal lave finanslov for 2003.

Så jeg anmoder om, råber om, at kampen ikke lægges død nu ved vedtagelsen af dette lovforslag ved tredjebehandlingen. Der er tid efter denne.

#### **Helge Adam Møller (KF):**

Se, jeg er faktisk en af de 1,5 millioner danskere, som regeringen tromler hen over med det her lovforslag for nu at bruge hr. Adelskovs udtryk fra forleden dag og fra for lidt siden. Jeg er nemlig en af dem, der ofte og gennem mange år systematisk har benyttet aftenskolerne, indimellem FOF og indimellem LOF og en enkelt gang AOF ved et maskinskrivningskursus. Og det har jeg været glad for. Men jeg indrømmer, at jeg aldrig helt har forstået, hvorfor jeg og mange andre, som havde god råd, skulle have en meget lille og beskedne brugerbetaling.

Jeg synes faktisk, det er rimeligt, at man i større omfang betaler for noget, specielt når det er mere eller mindre hobbyprægede fag. De fleste af os synes jo, at det er fint nok, at vi betaler for at gå i biografen, til koncert eller andre ting, som vi selv vælger. Og man skal huske, at når der er 1,5 millioner, der deltager i det her, så er der altså 4 millioner, som ikke deltager, men